

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McG
Winnipeg, Man., Cana

City ходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XI.

Ч. 97 (1304).

ЧЕТВЕР, 15. СЕРПНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, AUGUST 15th, 1929.

No. 97 (1304).

VOL. XI.

ПОЛІЦІЯ В НЬО ОРЛІНС СТРІЛЯЛА ДО СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ.

П'ять осіб, поранених кулями або побитих палками, відставлено до шпиталю. — Юрба тяжко побила страйколомом, який оперував стріт-карою.

НЬО ОРЛІНС, Луїзіана, 13 серпня. В зв'язку зі страйком трамвайних робітників тут знову відбули сьогодні розриви, підчас котрих поліція стріляла до робітників і кількох з них поранила. Пять осіб, пострілених кулями або побитих палками, треба було відставити до шпиталю.

До розриву прийшло на коритари-ситі-Болу, коли заступник мейора Воамелі нагло закрив спеціальні засідання міської ради, скликає для обміркування петиції страйкерів, щоб скасувати закон про джити (який певно забов'язує джити перевозити пасажирів підчас страйку трамвайних робітників).

Коли страйкері запротестували проти закриття засідання міської ради і хотіли ру-

Імперіялісти хочуть загарбати кит.-східну залізницю під свою контролю

Американський державний секретар Стімсон тайно запропонував Великій Британії, Японії, Франції, Німеччині і Італії, щоб вони разом зі Злуч. Державами встановили спільну контролю над залізницею. — Уряд Злуч. Держав знав про план захоплення залізниці китайськими мілітаристами.

МОСКВА, 7. серпня. — Газета "Правда" друкує таке повідомлення "Телеграфічної Агенції Радянського Союзу": "Затримале з цілком достовірною жерело: 25-го липня американський державний секретар Стімсон тайно запропонував Великій Британії, Японії, Франції, Німеччині і Італії, щоб вони разом зі Злученими Державами встановили спільну контролю над китаясько-східною залізницею і наважили її управління піддаючи державі, що не є безпосередньо зацікавленою в залізниці."

Участь французьких імперіялістів пояснюється тим, що Пуїтаво, представник Російсько-Азіатського Банку, висловив недавно в Парижі програму міжнародного контролю цілком нагадує пропозицію Стімсона.

"Правда" каже, що трудно припускати, щоб Манїтла, американський залізничний директор і наважили в управлінні піддаючи державі, що не є безпосередньо зацікавленою в залізниці."

"ПРАВДА" РОБИТЬ ПІДСУМКИ АНТИ-ВОЄННИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ.

Боеві пролетарські демонстрації в Міжнародній Червоній День 1-го серпня значно перевищили першотравневі демонстрації останніх років.

МОСКВА, 4. серпня. Роль 1-го серпня показав, що ми, комуністи, є найліпше організованою, найліпше дисциплінованою, найліпше централізованою, міжнародною силою, спроможною повести в рух мільйони робітників по цілому світу.

"Ми повели в рух ці сотки тисяч і мільйони робітників у той час, коли буржуазні ідеї підготували вину за війну паріфетичних фраз. Це значить, що в швидко мобілізовані комуністичні партії виступили повною силою проти капіталістичного виповідження війни.

"Крім наших сил 1-го серпня був воєнним ініціатором майбутніх борн на барикадах"

ДАЛЬШІ ЗВІРСТВА КИТАЙЦІВ НАД ГРОМАДЯНАМИ С.Р.С.Р.

За два дні китайська влада в Манчжурії арештувала 2,000 Росій і засудила їх на в'язницю або депортацію.

ЛОНДОН, 13. серпня. Звідомлення з Манчжурії кажуть, що Китайці дали арештувати масово радянських громадян. За останніх два дні вони арештували около 2,000 радянських громадян і засудили їх на в'язницю або депортацію. Часто було, що китайські війська жене в в'язницю радянських в'язнів, пов'язаних цигарками і з покороканими обличчями.

Рівночасно повідомляють, що саботаж на китаясько-схід-

ФАБРИКА ВИБУХОВИХ МАТЕРІАЛІВ.

Компанія для виробу вибухових матеріалів закупила около 1,000 акрів землі в околиці Іт Селкірк, около 18 миль на північ від Вінніпегу. Дане побудує на всій фабриці вибухових матеріалів.

Буржуазна преса пише, що швидкий розвиток майнів у північній Манітобі заставив компанію будувати фабрику вибухових матеріалів. Оскільки треба збувати, що це завод будувати в Свєртоні, щоб виробити вибухові матеріали для воєнних потреб, а навіть в майбутнє час вона буде служити для цивільних цілей.

Будівельною фабрикою воєнних матеріалів, це дальній крок у приготуванні до нової імперіялістичної війни і атаки на Радянський Союз.

БРІАН ІЗОЛЮВАВ ВЕЛ. БРИТАНІЮ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ГАЗІ.

ГАГА, Голландія, 8. серпня. На конференції, що обговорює репарационний план Понтанга, французький прем'єр Бріан ізолював Велику Британію. Після промови британського міністра фінансів Стюарта, який домагається зменшити репарационний план, Бріан узяв усіх старань, щоб зупинити на свій бок Німеччину.

В тій ліній він відбув учасників наради з Штрессеманом, німецьким міністром закордонних справ, і дістав від нього запоруку, що Німеччина не буде вмішуватися в боротьбу між Англією і Францією.

На вечірнім засіданні Франція, підтримали її союзники Бельгія, Югославія та Румунія, а також Греція та Португалія заявили, що як Англія буде домогатися більшої частини репарационних сплат, то вони також піднесуть питання про більшість їх частини Італія також підтримує Францію.

ДРУГИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС АНТИ-ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЇ ЛІГИ.

БЕРЛІН, 22. липня. На сьогоднішньому ранковому засіданні конгресу Анти-імперіялістичної Ліги у Франкфурті виступили Катаяма, американський професор Дюкенс, представник мексиканських професорів Маха та інші.

Науручистий м'ом є т ранкового засідання була передача прерапор Злучених Держав, що його захопив військово-санітарний (проводив нікарагуанських повстанців) в 1928 р. Прерапор передав генеральний секретар комітету "Руки геть від Нікарагуви" Гурвіц. Від імені президи прерапор урочисто прийняв Мекстон.

Останнє вітальне слово вголосив т. Саклатвала, від імені пролетарських делегатів, який, що не змогли приїхати на конгрес тому, що сидять у в'язницях.

Саклатвала виступив проти Мекстона (англійська незалежна робітничая партія) за його непослідовність в боротьбі проти англійського імперіялі-

РІЖНІ ВІСТІ

ПОВІНЬ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ НАРОБИЛА БАГАТО ШКОДИ.

ЛЬВІВ, 22-го липня. За останніми відомостями західно-української преси, повінь, яка охопила майже все Підкарпаття, зробила людність надзвичайно велику шкоду. Цей села стояли під водою.

Засіни та засаджені поля знищено, збіжжя та городину відвало, або замулено валани піску і каміння. Багато селянських будинків пішло з водою, мости зарвало, вода залила кількасот хат.

Що станеться з тисячами се-

ЗАКОЛОТИ СЕРЕД ФРАНЦУЗЬКИХ ЗАПАСНИХ.

ПАРІЖ, 18. липня. У Північному департаменті тривають заколоти серед запасних солдатів. В Аресі й Лілі відбулися нові демонстрації запасних.

За повідомленням "Юманіте", запасні піхотних полків організували збірники грошей для "Юманіте".

У таборі поблизу Мелі у Північному департаменті резервісти 8. об'єднаного полку організували демонстрації протесту проти довгого призову запасних: Демонстранти сповідали "Інтернаціонал". Чотириох демонстрантів заарештовано.

ЗЕМЛЕТРУСИ В СХІДНІХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І КАНАДІ.

ТОРОНТО, 12. серпня. В багатьох частях міста було чути раніше землетрус, який тривав около хвилини. Шкоди не було ніякої.

БОФАЛО, Н. Й., 12. серпня. Землетрус, що тривав більше як дві хвилини, було чути раніше в різних частях Бюфало і в сусідніх місцевостях. Дому були сильно потрієні, однак шкоди ніякої не було.

В Еттика, в повіті Вайомінг, землетрус дався відчувати більшою силою. Близько 100 комунів на помешканнях і бізнесових б'юках завалилися в стіни в багатьох домах по-трієні.

НАЯГАРА ФОЛС, Н. Й., 12. серпня. Сьогодні рано дут-

боротьба за цілковите господарче і політичне визволення колоніальних народів. Разом із тим Ліга повинна боротися й за цікавиту волю страйкерів та робітничих організацій. Ліга повинна тавати зняти діяльну участь у готуванні до дня 1. серпня."

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міситься в Українським Робітничим Доми, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ПРО ЩО ВЧАСНО ТРЕБА ПОДУМАТИ.

Літо вже добігає свого кінця, а головне канадське літо. Сухе воно було цього року, висушило збожжя, висушило тисячам безробітним і сезонним робітникам сподіваний сезонний заробіток. За літом іде осінь, а за нею зима, довга, холодна, безжальна для тих, хто її літом не міг заробити на кусок насущного хліба. Минулої зими багато робітників сиділи в Канаді голодними і холодними, багато новоприбулих українських мігрантів прокинулися в хлівцях, в які вони закинули свою убогу доміну — але все-ж таки доміну. Цей рік пророкує більшу нужду. Минулого року все-ж таки був урожай. Були робітники, що прибувши з старого краю і заробивши за літо кілька десятків доларів, відправили їх в осені додому, щоб викунити в лікарні заставлену граду поля, щоб дати кусок хліба своїм родинам, в яких вони осталися забрати, щоб лише дістатися до "молоком і медом текучої" країни. Робили вони це з надією, мовляв, якщо я тут дам собі раду — і потім були безради, ходили в різниці за роботою і не могли її найти.

Цього року положення представляється страшнішим як тут, в Канаді, так і там, в старім краю. В Канаді посуха, а в Західній Україні повнь. Не повельти довжасі потреби цього року із сходу на захід тисяч робітників на живна, бо в дні тих робітників, які є зараз на західі, не вистарить праці. І то, не тільки через посуху, але й через раціоналізацію різничого господарства, через заміну робітничих рук машиною.

Якщо ж з чого вийде? А якщо ж може бути вихід для нещасного безробітного в сучасному капіталістичному суспільстві? Розуміється, ніхто ним не буде опікуватися, ніхто не прийде з допомогою, коли робітник впаде сам про себе не подумає. Шамам добре так. У них не висохіє, не виморіє, і не вмереє. А коли в висохіє в якого, то у него найдеся запас. Тому канадські пані і їхні преси пишуть про добробут. Те, що в Саскчевані навіть дика качка визадила без води — для панів тільки цікава новинка. Це ж повинна піти для робітників і бідних фармерів страшну нужду і голод. Розуміється, ця нужда й голод серед одної частини населення відбудатиметься поруч з шаленим багатством другої частини населення. Значить, офіційне призначення голоду не буде. Коли закінчиться не буде цього голоду, то вони відправлять позовних виступів від роботи. (Стенарські пані у Вінніпегу вже відправили 300 робітників від роботи.) Коли частина робітників духується з голоду і холоду, а вискувачі житимуть у розкоші, то уривається, аристократична частина робітництва, ота добре-дала опора американських вискувачів, проповідників "миру і промисловості" і кожний активний процес безробітних, кожний активний виступ вона поборює, як "комуністичну провокацію".

Тільки ж на це дивитися не треба. Навішки, треба вчасно вимовити безробітним організаціям про всіх містах і закладах гідити свій бейв фронт проти вискувачів та їхніх наймитів. Не тільки організації свої ідути, вискувачів на уступки, тільки під дружим натиском цих сил вони подумають про те, щоб дати робітникам роботу або допомогу. Розуміється, це не буде ритуалом. Ритуал перед безробітним і зв'язаним з ним маревом голоду — тільки в соціальної революції, в цілковитій поваленні системи виску. Але організава боротьба пролетаріату за право, за кусок хліба сама собою є вже передовою революційною. Тож перед набуваючою тяжкою зимою — добіте, товарищи робітників, про свою організацію.

Так само всі наші політичні, освітні та заповогаєв організації повинні вчасно подумати про те, що зближається осінь. Та бо вже й не багато часу залишилося думати. За два тижні — вже місяць вересень — осінь. Значить, треба думати так, щоб разом з думкою починалася підготовка праці до осеннього і зимового сезону. Думати є над ним: діти школи, драматичні тюрки, мандолинні оркестри, організація та освітня праця. В найбільш часам мусить бути покликани до життя всі організації, освітні та мистецькі комітети, порадились спільно, накреслити план і розпочати праця. Всі наші відділи ТУРФДім та РЛТ повинні по можливості тісно співробітничати між собою в організаційній і культурно-освітній праці. Вказівки для цього є у вжитих останніх всескраєвих з'їздів. Треба до культурно-освітньої праці втягнути молодь. Дати молоді широку дорогу самодіяльності й добрий провід. Жіночі відділи також видивити наперед, а не заохочувати їх лише влітотуванням забав. Загально-ж всю організаційну культурно-освітню праця провадити так, щоб вона була доступна не тільки самому членству, але щоб з нею широко користало робітництво в фармерстві з поза організації. Ми певно, що головні заряди наших організації дадуть в недалекому часі відповідні вказівки, однак ми пригадуємо всім нашим організаціям, а зокрема їхнім організаційним, освітнім, мистецьким та шкільним комітетам, що час братися за широку підготовчу організаційно-освітню праця. Хто вчасно й добре підготується, той матиме успіх в праці.

Беріємся-ж всі до підготовчої організаційно-освітньої праці! Втягаймо до неї все членство й робітництво з поза організації. Організуймо неорганізованих!

НЕВІЛЬНИЦТВО В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Незваний видиск сільсько-Господарських робітників та Західній Україні, як відомо, спричинив до масових страйків. Помилки, що відбулися в боротьбі цей страйковий рух, у даються не тільки по доповіді поліції та соціал-зрадників. Як зброю проти страйкерів вони використовували ще й страйколомів, яких вербували серед найвідсталіших елементів села. Звичайно, як відомо, підприємці, щоб зламати боротьбу робітників, не зупиняється перед жодними витратами на страйколомів. Часто-густо, крім високої плати, підприємці витрачає ще чимало грошей на те, щоб сповонати страйколомів та на поліційну охорону їх, сподіваючись, що ці витрати він потім покріє з виску подоланих робітників. На Західній Україні справа стоїть цілком інше. Живими залиця та неможливою темрявою, що намує ще в багатьох селах, дають змогу поміщикам здобувати для страйколомства звичайних невільників. Вербувати їх поміщики через агентів та контрагентів, самих же страйколомів уважають за таке бідло, з яким можна мати справу тільки, як із звичайніскою худобою.

Львівська селіська газета "Сельроб" опублікувала кілька угод, що їх склали поміщики з контрагентами на поставання таких невільників. Ось головні пункти з цих угод, що їх склали управа маєтку, Браніч Загірні з контрагентом Оншіковичем: "Контрагент Онші-

ЯК РАДЯНСЬКА УКРАЇНА ВИКОРИНОЄ НЕПИСЬМЕННІСТЬ.

Щоб остаточно зліквідувати неписьменність серед дорослого трудящого населення Радянської України, Всесоюзна Центральної Виконавчої Комітет і Рада Народних Комісарів 3 липня ухвалили спеціальний закон, що визначає твердий порядок ліквідації неписьменності на Україні. Новий закон про ліквідацію неписьменності зобов'язує всіх неписьменних навчатися грамоти до 1 жовтня 1932 р. Цей обов'язок уряд поклав на всіх неписьменних, незалежно від полу, що на 1 січня 1930 року відіуть віку від 17 до 35 років. Всі ці особи повинні зареєструватися у сільських, селіщних або міських радах протягом липня 1929 року.

1929-30 р. переобачається повністю ліквідувати неписьменність серед молоді, що має незабаром вступити до лав Червоної армії, а також серед дорослих старшого віку від 34 до 35 років, що мають перейти встановлені межі для навчання грамоти.

Уряд надав місцевим радам права зобов'язати навчатися грамоти індустріальних і сільсько-господарських робітників віком понад 35 років. Неписьменні, що на 1 січня 1929 р. ділили 18 або 19 років, а так само неписьменні допризники повинні зліквідувати свою неписьменність до 1 жовтня 1929 р. Надалі всі неписьменні, що ім на 31 грудня кожного року буде 17 літ, повинні протягом липня того самого року зареєструватися в сільських, селіщних або міських радах і навчатися грамоти не пізніше 1 травня наступного року. Всі особи, що мають на підставі цієї постанови зліквідувати свою неписьменність, приймаються до шкіль ліквідувати неписьменності (лікнець) в першу чергу!

Новий закон зобов'язує неписьменних, прийнятих на курси до шкіль, або на поодинокорурткове навчання, акуратно

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Діти нових держав повинні мати право до ліквідації неписьменності. Ухвалено прийняти до безплатної роботи в сфері ліквідації неписьменності всіх осіб віком від 16 до 50 років, що мають вибори права й освіти обсягом не менше, як за 7-місячу, коли вони живуть у містах і селіщах міського типу, і за курс 4-місячки, коли вони живуть в селі. Кожний із зазначених громадян повинен за вказівками органів Народного Комісаріату Освіти протягом кожного року аж до повної ліквідації неписьменності навчати грамоти одного неписьменного, або виконати іншу роботу в галузі ліквідації неписьменності.

Особам, що через характер своєї роботи або з інших важлимих причин не можуть брати безпосередню трудову участі в ліквідації неписьменності, можна цю участь замінити, за постановою місцевих рад, одноразовими добірними грошовими вискуми розміром 7%. Місячного заробтку, коли ці особи мають власний заробіток. Утриманні платити щороку 21% місячного заробтку осіб, що на п'ять утриманні вони перебувають. Ці виску повинні платити тільки особи з місячним заробтком понад 100 карбованців

МІЖНАРОДНІ АНТИ-ІМПЕРІАЛІСТИЧНИЙ КОНГРЕС.

Читачам вже відомо з телеграм, що 21 липня у Франкфурті над Меном відкрився II конгрес Лиги боротьби проти імперіалізму. Знову, як і на першому історичному Бруксельському конгресі Лиги, китайське питання в центрі уваги. Але ситуація гостро відмінна від той, що була в лютому 1927 року. Увесні Південний Китай тоді обіймав було повстання, кантонська армія перемогла, провозгласила на півночі, наближаючись здобути Шанхай.

Револьюційно настроєні Кумінтан прислав на Бруксельський конгрес велику делегацію просити прийняти їх до Лиги. Генерал Чан Кай-ші звернувся з привітанням до Лиги, в якому запевнив, що його армія боротиметься за здійснення програми Лиги. Але не вистигли ще учасники конгресу повернутись додому, як остаточно генерал трічі зламав своє запросяння й перейшов разом із своїми арміями з табору анти-імперіалізму до табору імперіалізму. В Кумінтані сталося величезне зрушення, яке закінчилося тим, що Кумінтан замирився з імперіалізмом.

Коли недавно Кумінтан, шанхайський уряд та Чан Кай-ші урочисто перенесли рештки Суи Ят-сена, то разом з цими рештками вони поховали таку й політичний заповіт великого керівника китайського народу, заповіт, найважливіша частина якого говорила про те, що тільки бойова й дружній спілка з СРСР, може забезпечити Китаєві мир і розквіт.

Тепер Кумінтан і Чан Кай-ші остаточно скорилися імперіалістичній політиці Великобританії та Злучених Держав, офіційно вивіривши на вівтар капіталістичного зиску багато тисяч китайських робітників та селян. Вони стали підбурниками війни проти першої робітничо-селянської республіки.

Ліга боротьби з імперіалізмом, на засіданні своєї генеральної ради в Брукселі в осені 1927 року не прийняла до уваги прокла вести немедлодіну боротьбу проти ворожого інтересам китайського народу

по містах і 50 карбованців на селі. Всіх письменних віком від 18 до 50 літ, позбавлених виборчого права, до безпосередньої трудової участі в ліквідації неписьменності не прийняти. Цю участь замінюється обов'язковими грошовими вискуми. Розмір їх буде визначений окремо.

За невиконання цих обов'язків районні виконавчі комітети можуть накладати карні до 100 крб., або притати до примусових робіт на термін до 1 місяця.

ВМЦВК і Раднарком запропонували всім місцевим радам протягом двох місяців завести поточний іменний реєстр неписьменних віком до 35 років.

Постанова уряду передбачає також утворити фонди ліквідації неписьменності, що забезпечити повну ліквідацію неписьменності серед дорослого населення на Україні. Після закінчення в 1929 до 1930 р. утворюються республіканський, окружний й районні державні фонди лікнець.

Центральний фонд витрачається на видання підручників для шкіль лікнець, готування й передготування працівників для ліквідації неписьменності. Окружні фонди витрачаються на субсидії місцевим районам, а районні фонди розподіляються між сільськими, селіщними радами й витрачаються на безпосередню ліквідацію неписьменності.

Бруксельський конгрес бун до певної мри зібраним анти-імперіалістично-настроєних інтелегентів та політиків. Делегати Франкфуртського конгресу на 80%, представники організації синюк та літників, смуть. На конгрес прибуло 400 делегатів від таких країн:

Великобританія — 21, Ірландія — 2, Німеччина — 80, Голландія — 14, Індонезія — 13, Індія (включ. організації, що перебувають поза Індією) — 27, Франція — 15, Бельгія — 4, СРСР — 8, Британська Африка — 6, Північна Африка — 7, Арабські країни — 28, Скандинавія — 4, Балканія — 4, Чехо-Словакія — 3, Злучені Держави — 12, Латвійско-Американські країни — 20, Філіппіни — 2, Корея — 7, Китай 16, Індокитай — 2, Японія — 5, Монголія — 2, міжнародні організації — 31, члени югославських конференцій — 60.

Другий міжнародний конгрес Лиги у Франкфурті повинен розв'язати важливі завдання. Нові вискує бач передбачаються в Китаї, Індії, арабських країнах, Латвійській Америці, Африці та інших частинах світу. Де імперіалізм з допомогою терору й насильства придушує делад обійняти опір повночасних мас.

Франкфуртський конгрес повинен визначити мету й спільні мованні цієї боротьби. Конгрес повинен обернути Лигу на світову організацію, що об'єднує всі анти-імперіалістичні сили в єдиний бойовий блок, щоб у відповідний момент разом виступити на вирішальній ліній боротьби.

Перший конгрес Лиги боротьби з імперіалізмом у Брукселі виробив теоретичну програму та принципи анти-імперіалістичної боротьби. Другий конгрес у Франкфурті повинен вивести зброю для практичного виконання цієї програми.

Вілі Мюллербергер, Франкфурт над Меном.

МАСОВІ ПРОЦЕСИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ У ЮГОСЛАВІ.

Як повідомляють із Загребу в Београдському надзвичайному суді розпочався процес 10-ти робітників з Марбурга, яких обвинувачується в комуністичній діяльності. В другій половині липня в Београді розпочався низка інших процесів, скерованих проти комуністів. Зараз підготовляється масовий процес проти 100 осіб, арештованих недавно в Загребі. Неще Великому Бечкереві і Веліні, що їх обвинувачується в приналежності до комуністичної партії.

Капіталізм робить з часописів капіталістичний підприємства, знаряддя наживи для багатців і знаряддя одурювання працюючих.

ВОЄННІ ПЛЯНИ НАДБАЛТИКИ.

Начальник шведської прикордонної охорони, генерал Дешай опублікував збройно у фінляндській пресі "Тітто", приєднаний питанню про участь Швеції у воєнному "захисті" Фінляндії на випадок війни з С.Р.Р. В статті підкреслюється потреба для Швеції послідовно готуватися до цього "захисту".

Гельсингі Сандмет, підписав статтю шведською мовою, підписавши її шведсько-фінляндськими іменами. Прозвіщенням на цьому реальному ґрунті, то з чого доводиться лише радити.

Ця стаття — не думки безвідповідального журналіста на догляд. Генерал Дешай — особа цілком відповідальна і навіть високо офіційна. Він один з провідних діячів шведського військового відомства. Його стаття підкреслює дальший розвиток війни, що виникла в епоху творення англо-французького блоку, "інтриг,

спрямованих до того, щоб "пробити" Швецію організаційним центром антирадянського Надбалтичного союзу, якого відав не шайтати, з'ясувати підверхністю Парламенту через політично-військові суперечки. Латвійська війна шведського королівства не є простий акт добросусідської уваги. У Надбалтійській війні і в цьому фоні, як у минулому, розгортається воєнний сезон війни. Латвійська флота проступає з відтоком до польського військового порту Гдині, англійські військові судна знову блукають по Надбалтичських портах. Не тільки війни мають таке-ж симптома-тичне значення, як і стаття генерала Дешая. Вони свідчать, що, незважаючи на зміну урядів, незважаючи на великі дружні застереження і навіть обурливі спростування, підготовка війни проти С.Р.Р. продовжується від дня до дня, від місяця до місяця.

ЮНАЦТВО ВЕЛИКОЇ ЕПОХИ.

Революція манеру великоколонію по всіх краях світу. В цій колонії помітним загоним виступає комсомол. Революційні марші — це все наше будівництво, починаючи від сільсько-господарського колективу і кінчаючи розв'язанням справи світового значіння. Саме тому жити за нашої епохи — це визначаче творити, це визначає горіти великим запалом невтомної енергії.

Кожен будинок нашої епохи — це бунтарство проти всього старого світу. Таким є і комсомол, що святкує сьогодні 10-річчя свого існування. Ось чому цікаво поглянути, яку саме участь бере комсомол у радянському будівництві, здійснюючи цю роботу диктатуру пролетаріату.

На жаль, статистика не взяла на облік, скільки саме комсомольців працює у цьому радянському апараті, але їх, безперечно, десятки тисяч.

Ми знаємо комсомольців і на роботі кур'єра, і на роботі заводів, ми бачимо комсомольців і в кабінеті за складним виробуваннями, і в шкільній культурі, до цього у комсомольців надзвичайно великий вплив на життя комсомольської активіста, в якого-б удома не лежав би на полиці Маркс і Ленін.

Найбільше гордість комсомольців — це дитинство на пам'ять творці великих учителів революційної стратегії і тактики.

Вечірні університети, школи політграмоти — все це базується на кадрах слухачів-комсомольців.

Скільки суперечок, дискусій викликало питання про те, хто повинен бути в клубі? Дорослі скаржились, що молодь їх затирає, що вона заповнює клуби своїм гуртком і це, деякою мірою, правда. Комсомольці найбільше тягнуться до поза-школьної роботи.

Отакій сьогоднішній комсомол, великий будинок радянської епохи.

Світкуючи 10-річчя комсомолу, не треба забувати, що він комсомольці переживають період зростання і тому треба організувати кадри, які б їх замінили, треба готувати зміну нашим комсомольцям.

Ось чому в день 10-річчя комсомолу України, треба згадати про наймолодші кадри революційного часу, про кадри, що не бачили гордоного, але зате любачать соціалізм, про кадри, піонерів і ювенітент.

Комсомол повинен, згадуючи історію своєї боротьби за ідеї, подбати про те, щоб зміна комсомолу була знайома з усією тактикою комсомолу за час революції. Ось чому комсомольське свято повинно бути святом вивчення історії і готування нових кадрів юнацтва нашої епохи.

ХАРБІНСЬКИЙ "ЛИСТ ЗІНОВ'ЄВА".

Найреакційніша з англійських газет славнозвісна "Morning Post", умістила в числі з 18, диний "сенсаційний викриття" про "діяльність радянських агентів у Китаї". За повідомленням її кореспондента з Пекину, 16 диний за головуванням Чжан Сюе-Ляна відбулась нарада манджурських генералів, на якій розглянули "знайдені" в харбінському консульстві "документи".

Далі кореспондент подає зміст кількох із цих "документів", чи то "китайського листа Зінов'єва".

"З документи ч. 2 видно, що був точний опрацювання план з приводу червоного терору на всій лінії Китайсько-Східної залізничної та що запрошено генерала Фена (Фен Ю-Сяна) допомогти організувати повстання в Китаї".

У документі ч. 3 є список комуністичних організацій на яку можна спертись, та рахунок потрібних для цього плану грошей.

У документі ч. 4 наведено

назив наданих контрольних органів телеграфу та ціла схема загарбання телеграфу в певний момент".

З інших документів, за повідомленням кореспондента, видно, що комуністичну літературу, фінансовано торговельно-транспортний відділ залізничної, а "документи з таємничим змістом перевозили в динкур-ерському багажі".

Нарешті кореспондент сповіщає, що "делегатські збори залізничників постановили прийняти на службу тільки комуністів", що "дні перевороту не призначені", бо "багато деного залежить від позиції Фена", та що мета повстання — "заборити об'єднання Китаю під владою нанкінського уряду".

Навряд чи треба додавати, що ці "документи" являють собою звичайну неграбу фальшивку, потрібну китайським мітаристам для того, щоб виправдати загарбання Китайсько-Східної залізничної та готувати війну проти С.Р.Р. ("Роль Фана").

ПАТРІОТИЧНА КОНВЕНЦІЯ ВЧИТЕЛІВ.

Недавно я мав нагоду переконатися декількома словами з одним українським учителем, який вертав тим самим думкою, що й я, з патріотичної конвенції українських учителів Майтоби. З його слів я пізнав, що конвенція знішлася зовсім на шийку. Це мене більше зацікавило і я позвав виступити його про бійні потреби програми з'їзду і про саміх учасників. Хоч він і не дуже то охоче відповідав на мої настирливі питання, але все-ж таки розказав дещо цікавого.

Конвенція ота відбулася у Вінніпегу в Народнім Домі з 30 українських учителів, що є в Манітобі, прибуло на конвенцію всього 18. На програмі було зазначено 8 днів, а було лише 2. Вільно свої відчити лише один учитель

учителька, один відмовився в останній хвилині, а решта референтів навіть і не прибули на конвенцію.

Однак на підставі слів цього учителя і власних спостережень в-прийшов до іншого висновку, яка є причина розвалу учительської конвенції. По-перше, конвенція вийшла невдачною, бо це мала перед собою ніякої ясноозначеної цілі. Ті, що скликали цю конвенцію, самі очевидно не мали ясного поняття, нащо вони скликають, мабуть на те, щоб от зійтися гуртком, погурторити, дедо, познакомитися та забавитися добре. Більшість учителів, яких я мав нагоду бачити, мабуть і до цього більше не приглати. В цьому друга причина. Більшість учителів і більше нічого не знають поза свій фах. Знають

ПРОТИВОЄННЕ ВІЧЕ В БРЕНТФОРД, ОНТ.

Старшим Комуністичної Парті Канади відбулось в нас на 3. серпня велике протиєнне віче у Вікторія парку.

Коти повнілись наші дотички, але між ними з'ясувалось, що в часі місце вчача, то місце-ва буржуазна преса старалась відтратити робітників від участі в демонстрації тим, що комуністи не мають позволення на віче і приєднати ім стріну-тися з другим "червоним" себто з кінною поліцією.

В 8 годині вечером тов. В. Г. відкрив віче і покликав до участі тов. С. Сікса. Тов. Сікс Говорив на англійській мові і так скоро, як він закінчив промову, довкола нього збралося понад 1,500 робітників. Заховаючи як найбільшій спокій, публіка старалась почути кожне слово промови.

Буржуазні "учні", бой-сквити, намовили своїми панамі зачали викрикувати, однак присутні скоро їх втихомирили.

Тутешній поліція ідуци слідом своїх торонто-ських товаришів, хотіла доказати свою

вірність капіталістичній класі і пустила на присутніх газ, однак цим разом їхня спроба пішла шибень, бо вітер понівел там, де вони його не хотіли бачити.

По скріченню промови безсідннн ставлено питання, на який вичучо відповідав. По-го відповиди були дуже цікаві і прихвті робітники слухали їх з великою цікавістю, та не мало з них довіддался.

Всі робітники зрозуміли чого вони зібрались в парку. За-протестувати проти нової капіталістичної війни і дати панам до зрозуміння, що 1914 рік вже минувель. Немає зараз ні одної країни в світі, в якій би не було революційного робітництва і тому не так легко прирдожен імперіалістам відтрати їх на війну за капіталістичні інтереси. Робітники мають свої власні інтереси і в випадку війни будуть за них боротись. А це боротьба нічого доброго для капіталістів не порожнить.

П. Д., робітк., Брентфорд, Онт.

важкі іх для своїх цілей.

Багато молодих робітників не мають заробітків заробити на своє життя. Зурдувація цим не клопочеться, але коли вибухне війна, то вона буде старатися відтрати до молоді на війну, щоб боротись за "демократію". Він вивав, щоб молодь організувалась і на випадок імперіалістичної війни відповіла "сторочанською" війною.

Пітім промовив тов. Кривончук, який також застановився обличчю над майбутньою війною та висловив думку, що робітників про-мучить, кажу-чи, щоб вони боролись на війні на війні.

Вінніпег промовив ще на експресивній мові у Василевській, а по тім зібрав слово Т. М. Бюквіч.

Завів т. Бюквіч, що на випадок імперіалістичної війни робітники зберуть її в війну проти капіталістів, прохали робітників стрінути доготривалим оплесками.

Мітінг закінчено відпіванням "Інтернаціоналу".

М. Рошко, Монреал, Кве.

ЧЕРВОНИЙ ДЕНЬ В МОНТРЕАЛІ.

Члени Комуністичної Парті в Монреалі приготувалися, щоб разом з євдошим пролетаріатом світа продемонструвати на 1. серпня проти імперіалістичної війни і виняти свою лояльність до батальйонів молодого пролетаріату, Радянського Союзу.

По планам цих двоох організацій в місті Монреалі мали відбутись три мітінги. Один відбувся в місті Монреалі в по-лучне білі панні. Члени Парті Комуністичної Молоті бакаючи похизирувати цей мітінг серед робітників, роздавали перед мітінгом листовки всім робітникам, які працюють в шахтах. В цих листовках закликалось іх демонструвати проти імперіалістичної війни.

Того самого дня місцева буржуазна преса розкричалась, що комуністи виробили на цей вечір великий план, однак подіяння не допустили до демонстрації.

4 диню поліція не допустила відбутись анондований мітінг в фінляндській і французькій мовах. За те робітники вийшли відбутись великий мітінг в Центр.

Цей мітінг відбувсь того самого вечеру, 1. серпня. Він поєднував Міжнародного Червоного Дня для пролетаріату і свідать, що інші відбуваються по цілім світі проти імперіалістичної війни. Буржуазія готується до нападу на Радянський Союз, та коли цей спохоче його викопати до світового робітничого світа, стають в обороні своїх батальйонів.

Другим бесідником був тов. Н. Фред. Він говорив від І.К. М. і сказав, що молодь повинна боротись проти мітаріалістичної війни і проти капіталістичної буржуазії, яка багата грошей, щоб в єдиний час

ВАЖНЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ ПІВНІЧНОЇ АЛБЕРТИ НА ЛІНІ ГРЕЙТВОТЕРВЕЙС.

Старшим албертійським Провинційним ТУРФДІМ, видавав з Едмонтону в концертну обідку в північній Алберті мандолинова оркестра відіду С.М. ТУРФДІМ і дасть два прекрасних концерти у таких місцевостях:

Опал, в суботу, 17. серпня, в 8.00 год. вечером в Укр. Фарм. Домі.

Опал, в неділю, 18. серпня, в 2.00 год. пополузі в Укр. Фарм. Домі.

Програма дуже багата і різноманітна. Прекрасні, класичні твори, народні пісні, українські народні танки, Соля, дусти, квартети. Не втрачайте цього шанса відати цей концерт, почути гарну музику і пісні та побачити народні танки виконавці українського молодого, вихованого в Українському Робітничім Домі в Едмонтоні, Алберта, Провинційном ТУРФДІМ.

М. Дранута, фін. секр.

ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

Українська Робітничо-Фармерська Видавнична Спілка отримала від Книгоспілки У.С.Р.Р. цими динми твори письменниць Лесі Українки. Твори ці містяться в 6-ох томах на гарньому папері, писані товстим, чітким друком. Кожний том є окремих і коштує \$1.00. Всі шість томів можна дістати за \$6.00.

Побажанням є, щоб наші членкині живидали познайомилися з творами Лесі Українки і замовили для своїх бібліотек. Замовляйте негайно, щоб ще застали усі твори в нашій книгарні. Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
550 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

С. ГОПНЕР ПІД ПРАПОРОМ СВІТОВОЇ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(Продовження.)

"Двохполовинний" інтернаціонал, ставши вскравою відбиткою гострого перехідного моменту, коли співвідношення сил пролетарської революції та капіталістичної реакції ще не визначилось, пролегував динде до того моменту, коли виразно вималовувалась зміщення капіталізму в країнах Заходу, коли пролетарська революція одержала важкий удар через поразку німецького пролетаріату 1923 року.

Розпад "двохполовинного" інтернаціоналу і об'єднання його частин з правими партіями II Інтернаціоналу поставило всіх на своє місце. З особливою очевидністю стало виразне обличчя "центристів", закликаних прикривати лівими фразами контр-революційну природу переродженої соціал-демократії.

Таким чином, з 1923 року Комуністичний Інтернаціонал має перед собою єдиного ворога, в особі об'єднаного реформізму, що остаточно переміг як у політичних партіях II Інтернаціоналу, так і в професійних русі на чолі з амстердамським центром.

При цьому всередині соціал-демократії пероводиться своєрідний розподіл праці поміж не-

то правим і "лівим" (тобто "центристами") крилом. Права, як загальне правило, "пооди дла, а не слів". Вони вирішують і переводять у життя програму зрадничого робітничого класу, за і спиною вмовляються з буржуазією, виконують задання: "Щодо "центристів", то на їхню долю випало виправдувати всю брідну практику правих відповідними "теоретичними" постулатами, які мусять довести мабам, що зрадничья тактика правих проказана інтересами не буржуазії, а пролетаріату, і не завжди, а допомагає майбутній перемозі соціалізму.

5. Соціалізм чи капіталізм.

Зрадничья марксізмів теоретично в питанні про захист батьківщини, викинувши за борту науку Маркса про диктатуру пролетаріату і замінивши її ідеалом буржуазної демократії, реформізм взявся за ревизию марксізму в питанні про соціалізм.

Відмовившись цілком від програми соціальної революції, повелівши буржуазії збройною рукою пролетарського повстання, соціал-демократія киде нові гасла, що прищеплюють робітничим масам надії на можливість перемогти соціалізму без пролиття крові, мирним шляхом, на засадах конституції й буржуазної демократії.

Кавтський, що ще 1909 року захищав теорію Маркса та Енгельса про диктатуру пролетаріату, як єдину форму, в якій пролетаріат може здійснити здобуття політичної влади, в 1922 року, поховавши все, в що він вірив,

своїй новій книзі "Пролетарська революція та її програма" говорить: "Демократія робить можливим, щоб революція була мирною, щоб пролиття крові, без насильства". В ція же книзі він подає економічну програму здійснення соціалізму за перехідної епохи і захищає такі методи "соціалізації", які переводили німецькі та австрійські соціал-демократи, здобувши тимчасово владу після-війни. А ми знаємо, що ця "соціалізація" нікуди далі балаканини не пішла, розмови про неї закінчилися цілковитою перемогою диктатури капіталізму, як у царині економіки, так і в царині політики. Цією проемою пролетаріат ніколи не забуде, що перемога диктатури буржуазії була здобута при найактивнішій, напегергійшій допомозі соціал-демократії.

За перших часів після скрічення війни, коли демобілізація імперіалістичних армій ще не закінчилась, коли Європа стояла напередодні пролетарської революції, коли широкі маси, виснажені війною і марочі ще руйниці в руках, приставляли іх до лоба буржуазії, подаючи їй кесель на виконання всіх обіцянок, що іх вона надавала на початку війни; коли буржуазія переживала тваринний страх і навіть найвідатніший її проводир Лойд Джордж говорив "про світовий більшовізм", як "про найбільшу небезпеку", соціал-демократія кинулася рятувати капіталістичний режим.

За це десятиліття не було ніякого повстання, ніякого страйку, ніякої демонстрації, ніякого будь-якого виступу пролетаріату проти

буржуазії, куди-б не втрутилася соціал-демократія та проводирі реформістських професій-лок і не закрили-б своїми силами буржуазно від ударів робітничої класи.

Коти-ж, при активній допомозі соціал-зраднички, революційний період закінчився 1923 року рішучою, хоча в тимчасовою поразкою пролетаріату, і капіталізм став змицноватись і "виходити" з довоєнної кризи, соціал-демократія стала правою рукою буржуазії. За її допомогою капіталізмів почастило дити до-вічного риння і гити далі.

Нині основне питання суперечки поміж комунізмом і реформізмом — це питання про дальшу долю капіталізму.

Активна підтримка, що, в дала" більшість партій II Інтернаціоналу буржуазії у війні, наступна потім спільна боротьба буржуазії і соціал-демократії проти пролетарської революції і, нарешті, діяльна участь соціал-демократії в боротьбі за капіталістичну стабілізацію все це відбивається в нових теоріях, що іх створюють ідеї проводирі світової соціал-демократії.

Основне питання — куди веде сучасний процес капіталістичного розвитку загострене війною та Жовтневою революцією більше, ніж будь-коли до нині. На це питання Ленін, а за ним Комуністичний Інтернаціонал, дав відповідь: імперіалізм — новітня стадія капіталізму, стадія його кінання.

Товариші! Відновляйте передплату єдиного робітничої газети "Укр. Роб. Вістей"!

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі і найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і нас є:

Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;

Найновіші журнали з Радянської України;

Річні нотки для хорів і сольо-співів;

Річні музичні інструменти;

Перуки, мальовидла, все потрібне для драмгуртків;

Грамофонні рекорди в грамо-фоні.

Резом з книгарнею містяться ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всілякі поради, виконує річні припорушення, переписує гроші до старого краю, вибирає афідевити, продає шинфарти.

Обслуга ТОЧНА І ЛЕШЕВА. Можете самі переконаєтись.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
або
INFORMATION & FINANCIAL BUREAU
550 Selkirk Ave., Winnipeg.

